

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

~~~~~ Poštno-hranilnični račun št. 841-652. ~~~~~

~~~~~ TELEFON števil. 1157. ~~~~~

Izhaja vsaki dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Psemične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 21 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

BRZOJAVNE VESTI.

Razstava avtomobilov.

DUNAJ 28. Predpoludne je bila otvorjena sedma mednarodna razstava avtomobilov. Razstavo je kakor zastopnik protektorja nadvojvode Fran Ferdinanda, ki je prehlajen, otvoril nadvojvoda Leopold Salvator.

Vremensko poročilo za Primorsko in Kranjsko.

DUNAJ 28. Večinoma jasno, slabi vetrovi, po noči hladno, po dnevu milo, enakomerno stanovitno.

Kaznjenci pomiloščeni.

DUNAJ 28. „Wiener Zeitung“ javlja v neuradnem delu, da je cesar pomiloštil 29 kaznjencev, med temi tri iz koperske možke kaznilnice.

Dvoboj.

BUDIMPEŠTA 28. V Rakoczyjevi dvorani se je danes predpoludne vršil dvoboj na sabljah med podpredsednikom Rakoczyjem in sociologom Meray-Horvathom. Meray-Horvath je bil lahko ranjen.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 28. Zbornica je nadaljevala debato o peticijah deželnega poljedelškega sveta glede neprilic z delavci. V debato sta posegla tudi pravosodni minister dr. Günther in minister za notranje stvari grof Andrássy. Prihodnja seja jutri.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 28. Posl. Riester, ki se je obrnil proti izvajanjem posl. Supila glede pangermanizma, je izjavil, da so Nemci prav tako lojalni sinovi te domovine, kakor Hrvatje in Srbi. Nemci so do pred nekoliko let živeli s Hrvati in Srbi v slogi, dokler se jih ni začelo preganjati. Imenovati Nemce v Hrvatski pangerman, ni drugega, nego jim očitati veleizdajo. (Prigovori na levo). Ako je bila sje razvešana črno-zlata zastava, ni to nikak znak pangermanizma, marveč pomenja le, da je tamkaj Nemcev.

Ta zastava ni nikaka državna zastava. (Klici na levo: „Te ni res!“). Posl. Elegović: „Doli z nemško zastavo, doli s srbsko zastavo!“ Riester je nadaljeval ter rekel, da se je navedel tako govoriti od Srbov. Govornik je še enkrat zatrl lojaliteto in zvestobo Nemcev na Hrvatskem ter konečno apeliral na bana, ki je obljubil vsem narodnostim kulturni in svobodnomiselni razvoj.

Nato je prešla zbornica v specialno debato o proračunu; posl. Kulmer je izjavil, da treba ljudstvo reorganizirati, povzdigniti je treba kmetijstvo. Kakor agrarec je protivnik avtonomnega carinskega ozemlja. Posl. Elegović je rekel, da bo glasoval proti proračunu, ker mora ban izvrševati voljo Madjarov. Dvomi o ljubezni Nemcev. Nemci tvorijo tuj element.

Politika reške resolucije je v svojem izvajanju kriva. S pogodbo z banom so istemu vezane roke. Sramota je govoriti o Bosni tako, kakor je govoril posl. Supilo. O usodi Bosne odloči sila hrvatskega naroda. Hrvatsko državno pravo ima v Bosni močno zaslonbo, namreč svobodne hrvatske kmetje in mohanec.

Mlin ustavil delo radi pomanjkanja vagonov.

SEGEDIN 28. Parni mlin tvrdke Bach je večer ustavil delo. Začasno je bilo odpuščenih 270 delavcev. Vzrok temu je, ker ne more mlin odpošiljati moke, ker primanjkuje vagonov. Skladišča so namreč napolnjena z moko.

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

Bilo je koncem leta 1780, ko je samcat popotnik jezdil po številnih zapadno-čestrskih dolinah.

Moker in mrzel, vedno hujsi veter je pihal od vzhoda in naznanjal bližajočo se nevihto, od katere je bilo pričakovati, da bo, kakor po navadi, trajala več dni, in vajeno popotnikovo oko je zama prodiralo večerni mrak, da bi zagledalo streho, kjer bi našel zavetje proti dežju, ki je že začel padati, in še kaj drugih ugodnosti.

A ničesar ni mogel zapaziti nego male, nevaljive kočje nižjih stanov, s katerimi priti v dotiko se mu ni zdelo varno.

Zapadno-čestrska tla so bila postala, potem ko so zasedli Angleži otok in mesto Nju-Jork, nevtralna tla, na katerih sta se, dokler je še trajala revolucijska vojna, gibali obe stranki. Velik del prebivalstva je kazal

*) Povest igra v Nju-Jorku, čigar sosedni (obrežni) okraj se imenuje „Zapadni Čester“. A kar je bila takrat le samotna mestna okolica (Nju-Jork je štel l. 1780 komaj 25.000 prebivalcev), je zdaj velikansko njujorsko predmestje. (Danes ima Nju-Jork nad štiri milijone prebivalcev).

Finska banka.

HELSINGSFORS 28. Finska banka je povišala diskont za pol odstotka.

Romunska zbornica.

BUKAREŠT 27. Redno zasedanje parlamenta je bilo podaljšano do 15. marca.

Ladija ponesrečena.

BEROLIN 28. Iz Borkuma poročajo, da se je po noči razbila hamburška carinska ladija „Victoria“. Doslej je bilo rešenih 7 oseb posadke; drugi se nahajajo še na ladiji.

Razbita ladija „Berlin“.

BEROLIN 28. Potapljači so danes preiskali potopljeno ladijo „Berlin“. Našli so nekoliko mrljev in razne dragocenosti. Potapljači preiščejo še ladijo, ako jo bo možno dvigniti, sicer jo razstrelje z dinamitom.

Romarij pri papežu.

RIM 28. Papež je vsprejel danes milanske romarje, ki jih je vodil milanski nadškof, kardinal Ferrari.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON 28. Spodnja zbornica je s 198 proti 90 glasom vsprejela resolucijo, ki zagovarja razdržavljenje anglikanske cerkve in kontiskacije duhovskih nadarbin.

Francoski ministrski svet.

PARIZ 28. V današnjem ministrskem svetu je minister vnanih stvari poročal o modalitetah, pod katerimi so bili spisi bivše nunciature izročeni avstroogrskega poslaniku. Minister je potem govoril o stanju maročanskega vprašanja ter sporočil, da je prišlo s Španjo do popolnega sporazuma glede organizacije mešane policije v Tangerju in Casablanca.

Rusija.

Volitve za duno.

PETROGRAD 28. (Petr. brz. agencija) Do večera je bilo v vsem izvoljenih 472 poslancev za duno. Med 292 pristajši levice je 76 kadetov, 49 socijalnih demokratov in 93 členov ostalih strank levice. Število členov drugih strank je nasproti včerajšnjemu dnevu nespremenjeno. Nacionalistov je doslej izvoljenih 47.

Napoved novih atentatov.

PETROGRAD 28. Državna policija je prejela vest, da nameravajo teroristi z dnem 10. marca zopet pričeti z atentati na visoke osebe.

Boj med kozaki in Tunguzi.

PETROGRAD 28. Petr. brz. agencija poroča iz Harbina od 27. t. m.: Trinajst vrst severno od Harbina je prišlo do boja med kozako patroljo in Tunguzi. Ubitih je bilo 21 Tunguzov. Poveljnik kozakov je bil lahko ranjen. V okraju Mingesta je prišlo tudi do spopada med patroljo konjeništra in 88 Tunguzi. Ti poslednji so zbežali v gozde. V okraju Hulancem je prišlo tudi včeraj do boja mej Kozaki in Tunguzi. Na zahtevo poveljnika kozakov so bila iz Harbina poslana ojačenja.

Tri mesece kakor begunec na Ogrskem.

III.

Jaz kakor Poljak sem vsekakor prijatelj ogrskega naroda, a kakor Sloven sovražnik madjarskega šovinizma.

V letih 1848 in 1849 smo se bojevali Poljaki pod Dembinskim in Bihmom za svobodo ogrskih narodov. Postopanje Rusije se mora brezpogojno obsojati, ter po mojem

tedaj — bodisi iz udanosti bodisi iz straha — nevtralnosti, ki je nikakor ni čutilo.

Bolj južna mesta so bila seveda bolj pod gospodstvom (angleške) krone, dočim so severna, v varni bližini amerikalskih čet, hrabro branila svoje republikansko mišljenje in pravico do samovlade.

Ali kaj mnogo jih je nosilo krinke, ki celo danes še niso pale, in marsikdo je legel v grob s sramotnim znamenjem sovražnika svojih domovinskih pravic, ki je bil skrivaj koristen agent voditeljev revolucionarne stranke, dočim je marsikateri goreči patriot skrivaj dobival angleške denarje.

Pri glasu konjskega peketa je pokukala žena naselnika previdno izza hišnih vrat, premetrla jezdeca in šepetaje poročala o njem svojemu možu, ki je bil pripravljen, da se pri prvem sumljivem znaku umakne v bližnje gozdove.

V tem času pač ni vladala po teh krajih postava, in pravica je bila odvisna od osebnih interesov, od strasti močnejšega.

Ponosna prikazen jezdečeva je vzbujala pri stanovalcih koč najrazličnejša domnevanja; marsikje, koder je bila vest posebej čuječa, pa nemajhno prestrašenost.

Utrujen od jeze in željan ulti nevihti, je sklenil popotnik, da poprosi pri bližnji hiši potrebnega zavetja. Tako je potrkal torej, ne

mnenju nima nobena država pravice, da se vtika v notranje stvari druge države.

V letih 1859 in 1866 ni igrala Ogrska nikake lepe vloge nasproti Avstriji. V sili se zvezati s sovražniki domače vladarske hiše, vsekakor ni plemenito. A plemenito srce vzvišenega vladarja, je Ogrm to odpustilo.

Poravnava leta 1867 je bila ugodna za Ogrsko, za Avstrijo pa nikakor ne. Vsi nemadžarski narodi na Ogrskem so bili izročeni madj. samovolji in brezmejni objestnosti. Madjar smatra edino le sebe za polnovrednega, vsi drugi narodi so v njegovih očeh „manj vredni“. Kakor razvajeno dete je, ki si domišlja, da sme vse zahtevati in da mora vse dobiti. Poljski pregovor pravi: če pustiš kokoš, da pobira drobtine pod mizo, pa ti hoče skočiti še na mizo.

Stari ljudje so mi pripovedovali, da pred 40 leti ni bilo na Ogrskem nobenega reveža. Torej za časa avstrijske centralne vlade je bilo revno ljudstvo vsekakor na boljsem nego pod vlado sedanje „svobodne“ Ogrske.

Jaz sem socijalist, a idealen. Ne stremim po gmotnem blagostanju, a po popolni osebnosti in duševni svobodi. Po svobodi, ki jo jemljejo Prusi mojim bratom. A kakor se Prusom nikdar ne posreči, da bi ponemčili Poljake, toliko manj se doseže to pet milijonov Madjarov pri Slovanih in Romuncih v ogrskih deželah.

Na-me je napravila Ogrska za mojega trimesečnega bivanja tam sila žalosten vtisk. Na eni strani velikansko razkošje, samopasnost, bogastvo, na drugi strani strašna revščina. In v celoti: demoralizacija, oholost, domišljavost, precejevanje samega sebe.

Kaj se je storilo tam pravzaprav za blagor narodov? O prejšnjih bogatih gozdovih ne sledi več; vse opustošeno, nikjer nobenega oskrbovanja, novega pogozdovanja, tako, da mora v nekaj desetletjih nastopiti hudo pomanjkanje lesa. O regulacijah rek skoro sledi ne; ubogo ljudstvo po deželi izsesano do zadnje kaplje krvi v prilog velikim mestom. Magnatje in zemljiški špekulantje poganjajo cene zemljišč višje in vedno višje. A tisoče in tisoče oralov polja leži neobdelanega, ker se je opustilo, da bi pokrajine med Tiso, Marošom in Dunavom z napeljavo kanalov usposobili za obdelovanje. — Povsodi vlada strahovito oderuštvo z žitom in mesom.

Glavno mesto Budimpešta si pušča od države plačevati svoje razkošne dolge. Kavarn, šantanov, zabavališč vesploho, na azilih, bolnišnicah in drugih humanitarnih zavodih pa grozno pomanjkanje.

Vzgoja po šolah enostranska. Mladina zgodaj zrela in vsled tega pokvarjena. Časnikarstvo iz večine podkupljivo.

Resnične industrije ni; samo na umeten način oživetvorjena, od države po vseh mogočih metodah podpirana industrija, ki na splošno samo škoduje. Tiste „cvetoče“ ogrske državne železnice pa trpe silno pomanjkanje lokomotiv in vozov.

Javni kredit je skrajno raztegnjen, vsled tega podlaga denarnih zavodov ni čisto solidna.

Ljubim madjarski narod in njegovo deželo, a ni njegov prijatelj, kdor mu laska, marveč, ki mu odkriva njegove napake.

Preganjanja poznanjskih Poljakov.

Jako originalno sredstvo so izumili pruski hakatisti, da zatrejo bojkot poljskih otrok. „Posener Tagblatt“ poroča, da so profesorji na gimnaziji v Nakelu izključili tri poljske

da bi stopil iz sedla, krepko na vrata jako pohlevnega stanovanja.

Ženska srednjih let, katere zunanost ni bila nič bolj vabljiva od hiše, se je prikazala, prestrašena zopet zaprla vrata in vprašala zdaj le skozi spranjo, kaj da želi.

Ni še čisto končal svoje prošnje, že ga je brž prekinila:

„Ne sprejem rada v tako nevarnih časih tujca pod streho. Sem sama stara ženska, to se pravi, nikogar ni v hiši razun starega gospodarja, kar je eno in isto, a pol ure dalje najdete hišo, kjer vas sprejmejo, in še zastonj. To bo boljše, kakor rečeno, Harvija ni doma — dal Bog, da bi se izpametoval in pustil potepanje! Čisto na dober je zdaj tukaj — in naj bi pustil svoje nemirno življenje in začel kaj pametnega, kakor drugi v njegovih letih in z njegovim posestvom. A Harvi hoče imeti svojo glavo in umreti navsezadnje vendar-le vagabund!“

Že v začetku njenega govora se je tujec obrnil, da bi ubogal njen svet, ko je nekaj v njenih besedah vzbudilo njegovo pozornost.

„To je torej Harvijevo stanovanje?“ je vprašal.

„No, to se komaj more reči“, je odgovorila, „ker ga ni nikoli, ali pa le redkokdaj, tako da ga komaj spoznam zopet, kadar se mu zdi vredno, da se pokaže svojemu staremu

gimnazijce, ker so njihovi očetje branili šolski bojkot. „Dziennik Poznanjski“ javlja, da nameravajo šolske oblasti izključiti vse tiste učence, katerih mlaji bratje in sestre se udeležujejo šolskega bojkota. Na podlagi tega odloka so izključili nekega poljskega gimnazijca iz gimnazije v Deutsch-Eylan v zahodni Prusiji.

Iz Bolgarske.

Med zakoni, ki jih je v zadnjem času sklenilo sobranje, je zanimiv zlasti oni o reformi ljudskega šolstva, ker izkuša z njim vlada zaježiti med ljudskimi učitelji prevladajoči socializem, ki pomenja danes že veliko nevarnost za bodočnost Bolgarije. Poglavitna določba tega zakona je, da imajo v bodoče občinske uprave same pravico, imenovati, oziroma odstavljati učitelje. Občine so bile namreč vedno najhujše nasprotnice socialističnih učiteljev in izročena jim bo torej z novim zakonom usoda socialističnih elementov na milost in nemilost.

Drobne politične vesti.

Bolgarski knez — imejitelj avstro-ogrskega polka. Kakor poročajo iz Sopronja, bo imejteljem bolgarskega polka številka 11. knez Windischgrätz (kateri polk bo baje premeščen v Gorico), imenovan bolgarski knez Ferdinand.

Avstrija in Italija. — Rimska „Stampa“ poroča, da je angleški kralj posredoval, da se zboljšajo odnosi med Avstrijo in Italijo. Svrha te intervencije je, da se na mirovni konferenci v Haagu izolira Nemčija.

Dnevne vesti.

Zopet c. kr. uradi! V 47. številki tukajšnjega uradnega lista, ki je glasil vseh primorskih oblastev, je zopet razpisana oddaja neke tobakarne. In tudi v tem slučaju se je zopet prezrlo slovenski jezik. Istotako je v omenjeni številki razpisana oddaja neke tobakarne v Gorici in tudi v tem razpisu ni sledi slovenskemu jeziku!

Pod obema razglasoma je podpisan: Ces. kraljevi finančni inšpektorat. Tržaški in gorški c. kr. uradi si podajajo, kakor se vidi, roke tam, kjer se prezira jezik večine primorskega prebivalstva!

Koliko časa se bo vladalo to nedostojno preziranje našega slovenskega jezika? Moremo-li mi primorski Slovenci dopuščati še nadalje, da nas bagatelizirajo oni uradi, ki jih mi vzdržujemo in ki so postavljeni zato, da služijo državljanom in ne zato, — da brijejo norce z nami in našim jezikom?

Tudi ni lepo, da omenjeni uradni list objavlja vse uradne vesti (na prvem mestu) izključno v laškem jeziku! Le — kadar gospoda potrebujejo kaj velevažnega od nas, ali ako nam hočejo naznaniti kak izjemni zakon — le tedaj se spominjajo tudi na večino prebivalstva v deželi in le tedaj je čitati v uradnem glasilu kak — tudi slovenski apel!

Tako ne pojde dalje! Ali smo tudi mi avstrijski državljani in enakopravni z drugimi narodnostmi, ali pa smo le privesek države in drugih narodnosti? Ako je prvo; zahtevamo popolno enakopravnost, ne samo, ko nam je dajati — ampak tudi, ko se gre zato, da se delijo pravice!

Časi, ko smo mi primorski Slovenci delali le štafazo državnim in deželnim oblastvom, so minuli. Mi nismo več otroci. Ti časi so bili in so trajali — žal — preveč časa; sedaj pa mora to bagateliziranje izginoti! Mora!!!

očetu in meni. Pa meni je vseeno, ali pride ali ne pride!“

S temi besedami je zaloputnila vrata in jezdec je bil popolnoma zadovoljen, da si poišče drugo kočjo, kjer najde gostoljubnejši sprejem in večjo varnost.

Hiša, ki se ji je bližal zdaj, je bila dolgo in nizko kamenito poslopje s stranskima kriloma. Prijazni leseni stebri, čedni plotovi in gospodarska poslopja so podeljevala dvorcu imenitnejše lice, nego so ga imeli drugi v tem kraju.

Popotnik je potegnil konja za zid, kjer je bil nekoliko bolje obvarovan viharja in dežja, vzel v roko svojo bisago in potrkal glasno na vrata.

Brž se je prikazal star zamorec, kateremu se je zdelo očito odveč, da bi v takem slučaju vprašal svojo gospodo za dovoljenje, kajti takoj je tujca, premetrivi ga z enim samim ostrim pogledom, pustil v hišo in ga peljal v prijazno sobo, kjer je gorel svetel ogenj in razširjal prijetno gorkoto.

Tujec je oddal slugi svojo bisago, pozdravil starega gospoda, ki se je vzdignil pri njegovem vstopu, se priklonil trem, pri ročnem delu sedečim damam, ponovil svojo prošnjo za prenočišče in začel nato odlagati plašč in dolgi šal, ki mu je ovijal glavo in vrat. (Pride še).

Jezikovne razmere na naših poštah. Prejeli smo: V nedeljo dopoldne sem nesel več vso denarja na pošti urad v ulici Stadion. Svoto sem oddal postarnemu uradniku, ki me je prijazno postregel v slovenskem jeziku. Rabil pa sem znakmo. Sel sem torej na nasprotno stran, kjer sem tam službujočo gospico, uljudno zaprosil jedno znakmo za 60 vinarjev. V odgovor mi je bilo neko neumljivo mrmranje, a na to je gospica zaklicala v ozadje: „Miljenič, la venji qua!“ In prišel je neki poštni sluga ali pismonoša, ki mu je gospica zapovedala nevoljno: „La parli con sto sior, eos che l'vol!“ Jaz sem ponovil svoje vprašanje v slovenskem jeziku, toda tudi sluga me ni umel, ker me je debelo gledal in me vprašal: „Što očete, Što je to znakma?“ Bil je najbrž Dalmatinec. Nisem vedel, naj se-li jezim ali smejem: ponovil sem torej še enkrat svojo prošnjo v laškem jeziku. Gospica mi je dala nato zahtevano znakmo in mi rekla porogljivo, da naj bi bil takoj laško zahteval! Kri mi je stopila v glavo in tresoč se jeze zalučal sem jej glasno v obraz, da so me okoli stoječi začudeno gledali, da je zadosti slabo, da na c. kr. uradih ne umejejo slovenskega jezika, ki je vendar običajni jezik čez 60 tisoč prebivalcev tržaške občine, torej deželni jezik, ki bi ga morala poznati tudi ona gospica, ako noče prihajati v neprimerno in zadrege, katerih posledice bi zamogle postati neprijetne za njo. Niti besedice ni znila: hotel sem reči še kaj, toda radi zadaj stoječih strank sem obmolnil in ogorčeno odšel. Prostoslav R.—k.

Resen memento. V odgovor „Hrvatstvu“ glede sedanjega gibanja za glagolico piše zadarska „Narodni list“, ki ga urejuje bivši državni poslanec in duhovnik Biankini, med drugim tudi tako-le:

Čita se v evangelju, da je Jezus odrešenik nekoč z bičem izgnal farizeje svoje dobe iz jeruzalemskega tempelja. Tako bi trebalo dandanes z bičem izgnati preko mej naše domovine tiste pisce farizeje zagrebskega „Hrvatstva“ (ki opravčuje zadnji odlok o glagolici), v resnici malo krščanske in malo rodoljubne! Naj vedo in naj si zapomnijo oni njihovi navdihovalci, da smo dosedaj imeli eno Ricmanje, a v bodoče, ako bi se v nas uvel v veljavni oni odlok — nepravilno, žaljiv in neizvedljiv — bi imeli kolikor župnij, toliko Ricmanj. Ne dal Bog, da pride do tega!

Odmev predsinočnje demonstracije. Prejeli smo: V včerajšnji številki „Indipendenta“ informuje neki Slovan italijansko javnost o značaju demonstracije v „Filodrammatico“. To umejemo; ali ne umejemo njegove „mea culpa“ radi tega, ker so demonstranti zapeli „Hej Slovani!“ „Indipendente“ pa nazivlja v svojem komentarju nas mestne Slované „colonia slava“ in simpatizira kolikor toliko z užaljenim ponosom te „colonie“, ker gre slučajno za — italijansko kraljico in nje rodbino! A če bi ne bilo tako? Naša demonstracija bi bila brzkone označena kakor divjaštvo!

S svoje strani mislimo, da ne treba več nastopati proti tej opereti v tem mestu, kjer je slavna policija tako — odločna. Hranimo sile in denar za boljše namene! Policijo je obvestil ob 6. uri 40 minut izredakcije „Piccola“ neki Srb. Društvom v „Narodnem domu“ in „Dalmatinskemu skupu“ priporočamo tega g. Tkalcicha, ki je predsinočnjim kričal v „Filodrammatico“ demonstrantom: „Fora le caver, i ščavi!“ — dočim je ni slovanske zabave, katere ne bi ta gospodič počel svoj obiskom.

Lustige Wittwe. Sinočna predstava te operete v „Teatro Filodrammatico“ je bila slabo obiskana. Od sedežev je bilo zasedeno le prvih osem vrst. Istotako je bilo malo stojišč v parterju. Lože in galerije na polprazne. Skladatelj Lehar-j, ki je imel tudi danes dirigirati, je zastopal vojaški kapelnik Teply. Pred začetkom predstave je stopil na prososnjavi ravnatelj družbe ter izjavil v nemškem jeziku v imenu libretista in skladatelja da namen te operete ni da bi se žalilo kakršno boji osebo ali narodnost. Skladatelj g. Lehar-j da je včerajšnja demonstracija tako užalila, da ni v stanu voditi orkester, ter da je kapelnik Teply bil tako ljubeznjiv, da je prevzel vodstvo.

Tem besedam je sledil šibek aplavz. Dvignil se je zastor, a vidi črnogorskega kneza in kneginje ni bilo videti, kakor predvčeršnjem. Na to se je opereta vršila gladko — brez demonstracij. Sicer bi pa bilo težko uprizorjati demonstracije, kajti redarjev je bilo v gledališču toliko, da so bili skoraj v večini.

Kasno v noč smo prejeli sledeče pismo: Druga vpriporitev operete „die Lustige Wittwe“ je bila povsem mirna, saj je bilo tudi redarjev in detektivov dovolj, ki so pazili, kedaj pričnejo ti „plačani nemirneži“, kakor se jih je imenovalo. Čakali so zastoj. Vpriporjena manifestacija je dovolj jasno dokazala, da se slovanski živeli v Trstu ne da zaliti v svojih najsvetejših narodnih čustvih. Komur pri primjeri ni bilo mogoče, pazljivo slediti predstavi, ta je videl včeraj, da je umeven predvčeršnjim nastop proti opereti, ki v celem svojem obsegu zasmehuje črnogorski dvor. — Tržaški listi so sicer omenjali le mimogrede to demonstracijo, v kateri so se čutili Jugoslovani „baje“ žaljenimi, vendar pa poznajo predobro resen pomen iste. Da tvorijo Slovani velik del tržaškega prebivalstva,

temu ne more nikdo oporekati. Gostujoči igralci ne bi toraj smeli nastopiti v Trstu z vpriporitvami, ki izzivajo Slované. Nepricačkani sprejem igralcev in vzlasti komponista, ex-Slovaka Leharja na primjeri je poslednjega tako pretresel da si včeraj niti dirigirati ni upal. Toda bil je mir, policijski aparat pa je strogo, strogo pazil.

Umrli je dne 27. t. m. v Motovunu bivši župan nakelski, ud okr. šol. sveta, član komisije za pogozdovanje Krasa, gospod Aleksander Mahorčič. Pokojnik je bil brat matere gospoda dr. Otokarja Rybářa. Na domovanju pokojnikom je mladi Otokar preživel svoja mlada leta. Spoštovani rodbini pokojnikovi in vsem sorodnikom naše najiskrenejše sožalje.

Gibanje med tržaškimi železničarji. Pišejo nam:

Včeraj ob 10. uri dopoldne je nadzornišvo južne železnice obvestilo odbor organiziranih železničarjev, da želijo popoldne ob 3. uri generalni nadzornik avstrijskih železnice dr. Pascher, dva odposlanca tukajšnjega namestništva in neki drugi gospodje takojšnjih usmenih obvestil o stanju vseh kategorij železničarjev. Nekoliko pred določenim časom se je omenjenim gospodom predstavil zaželeni odbor (okoli 40 oseb). Skoraj vsak posamični je prišel do besede ter razložil težnje svojih kolegov. Posebno sta točno opisala tukajšnje pomanjkljivo vodstvo sodruga uradnik Ziliotto in poduradnik A. Bunc. Vsa seja je bila le manever da bi gospodje s strahom upivali na uslužbenca, ki naj bi umaknili svoje opravilne zahteve ter prenehali s pasivno rezistenco.

Ker ni vžil dolgotrajnim pogajanjem to vspelo, so gospodje prosili, naj uslužbenca izvolijo ožji odbor ki naj se v petek zopet predstavi ter nadaljuje pogajanja. Na sinočno shodu je bil torej izvoljen ožji odbor 7 odposlancev. Železi bi bilo, da isti konečno prinesejo mir, to je, opravičeni faktični zboljšek ne pa — večne obljube.

Skupno z južnimi železničarji imajo sedaj vsak večer ob 8. uri v „Delavskem domu“ svoje shode tudi železničarji državne železnice. Tudi vodstvo državne železnice je izrazilo željo, naj železničarji izvolijo za danes, poleg deputacije, ki je odšla na Dunaj, še dva odposlanca, s katerimi se bo pogajalo. Na sinočnem shodu sta bila torej izvoljena dva odposlanca, ki se danes ob 9. uri dopoldne s sodrugom S. Pagnini-jem, tajnikom socialne organizacije predstavita ravnateljstvu. Bržkone zopet manever, kakor včeraj pri južni železnici.

Pasivni odpor državnih in južnih železničarjev. Za včerajšnje številko prekasno smo prejeli nastopni dopis: V kolikor nam je do sedaj znano iz Trsta razširil se je ta odpor tudi na postaje Nabrežina, Gorica, Sv. Peter, Zidani most, Pragsko, Maribor, Gradec in Jesenice, ter postaja čimdalje občutnejši. Dočim je poskrbljeno, da osebni promet ne trpi, je brzovozni in tovorni promet padel za 60—70% pod navadno delo. Število pravilno prihajajočih in odhajajočih tovornih vlakov se je znižalo na polovico, a še ti so skoraj prazni in prihajajo in odhajajo z do dveurnimi zamudami.

Od 26. t. m. dalje je ustavljeno vsako sprejemanje blaga, določenega za tržaška kolodvorja, izvemši živino, premog, pivo itd., dočim se blago v Trstu normalno vsprejema v prevažanje. — Da bi se to gibanje železničarjev, ki občutno moti ves trgovinski promet, čim hitreje pomirilo, se je železniško ministerstvo že 26. t. m. izjavilo pripravljeno za pogajanje z uslužbenci in je pozvalo g. Kopača, naj pride na Dunaj z drugimi delegati državnih železničarjev. Odpeljali so se sinoči in se danes že začno pogajanja med železniškim ministerstvom in državnimi železničarji, dočim se glavno ravnateljstvo južne železnice do sedaj še ni gnilo: nadejajo se pa južni železničarji, da jim ravnatelj tukajšnjega obratnega nadzorstva južne železnice, g. Böhm, ki se danes vrne z Dunaja, prinese novih koncesij.

Položaj na tržaških kolodvorih je bil sinoči tak, da bo v najkrajšem času ustavljen vsak promet, ako se spor čim prej ne poravnava.

Štrajk v svobodni luki. Že nekaj dni so štrajkali ogljarji, oziroma težaki, ki delajo pri nakrcavanju oziroma izkrcavanju premoga. Ker so si hoteli delodajalci pomagati s tem, da so za včeraj naročili nekaj ogljarjev iz Benetk in od drugod, kateri ogljarji so včeraj popoldne res prišli na delo, so vsi ostali delavci v svobodni luki takoj popustili delo.

„Lavoratore“ obljublja v včerajšnji številki, da priobči jutri dopis slovenskega sodruga v odgovor našemu listu. Mislili smo ravno napisati članek o nesocialističnem, o nedemokratskem in o nedosednem postopanju tržaških socialstov oziroma njih organa v prašanju tržaške volilne reforme. Ozirom na aviziran dopis „Lavoratore“ proti našemu listu pa hočemo počakati, da primerno odgovorimo. Materijala in argumentov nam pač ne bo manjkalo.

Nesreča na železnici? Poročajo nam, da je včeraj predpoldne brzovlak južne železnice, ki prihaja v Trst ob 9. uri in pol predpoldne, blizu križke postaje povozil nekega delavca. O tej nesreči pa nismo mogli zvedeti nič gotovega, ker nam je to površno poročilo došlo prepozno.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

4 prazne sode je hotel ukrasti znani 30-letni Ivan Castellana, stanujoči v ulici del

Crocifisso št. 6, včeraj predpoldne v ulici Gioachino Rossini, to je ob kanalu. Sodi so bili last trdke Anton Cosulich. Castellana je namreč najel voz in na istega naložil rečene štiri sode. A prišel je še pravočasno redar ter aretoval Castellana in še nekega drugega težaka, imenom Ivan I., ki mu je pomagal pri nalaganju sodov na voz. Na policiji je pa ta poslednji dokazal, da ni vedel, da misli Castellana one sode ukrasti, vsled česar je bil takoj izpuščen. Sicer je pa tudi Castellana izjavil, da ni imel namena ukrasti onih sodov. Bil je vzet na zapisnik in potem izpuščen tudi on.

19 kg bakra je imel težak Virgilij C., ko ga je včeraj predpoldne v svobodni luki ustavil neki rešpicijent finančne straže. Ker ni mogel opravičiti posest tega bakra, je finančni rešpicijent sumil, da je Virgilij istega najbrže kje ukrad, vsled česar ga je izročil redarju, ki ga je tiral na policijo, kjer je bil obdolženec vzet na zapisnik in potem pridržan v zaporu.

Malo pozneje je pa neki redar v svobodni luki aretoval 20-letnega težaka Ivana G., ki je na sumu, da je sokriv na tatvini onega bakra — ki je bil last Lloydove paroplovne družbe. Ta poslednji je povedal na policiji, da je on delal v Lloydovem skladišču. Naloga njegova je bila, da je nosil v skladišče one kose bakra. Videl je res, ko je Virgilij vzel oni kos bakra in ga odnesel, a ni hotel govoriti, ker noče, da bi mu porekli vohun. Njegovo izjavo so vzeli na zapisnik in njega potem izpustili.

Štrajkovski izgredi. 24 letni voznik Ezio Camussi je včeraj predpoldne ob 8. uri in pol s svojim vozom prevažal žaganice iz zaloge lesa trdke Hmelak v ulici Fabio Severo v ulico del Bosco, in sicer za inženirja Cadolina, ki v tej poslednji ulici gradi neko hišo. Ko je prišel z vozom na trg pred mestno bolnišnico, ga je obkolilo večje število lesnih težakov, ki — kakor znano — štrajkajo. Ti so mu jednostavno prevrnili naloženi voz in pobegnili v tam blizu nahajajoči se delavski dom, kamor jim je sledil tudi voznik Camussi. Prišla sta dva redarja in dočim je eden njih ostal na straži pri zvrnjenem vozu, je šel drugi obvestiti inženirja Cadolina, ki je takoj poslal dva moža, da sta zopet naložila voz. Zatem so voz v spremstvu redarjev odvedli v ulico del Bosco.

Tudi v ulici Nuova se je pripetil enak slučaj. Malo pred 11. uro predpoldne je ondot voznik Jakob Orazem prevažal voz naložen z lesom. Prišlo je pa k njemu kakih 50 štrajkovcev, katerih eden je zaprl zavoro voza, a drugi je prerezal vrvi, s katero je bil les zvezan na vozu. Redarjem, ki so prihiteli, se je posrečilo aretovati onega, ki je zaprl zavoro. Na policiji se je kvalificiral za 23-letnega težaka Antona B., stanujočega v ulici Stadion št. 6. Dejal je, da je zaprl zavoro voza, ker so ga drugi ščuvali na to. Vzeli so ga na zapisnik in ga potem pridržali v zaporu.

Ne vtikajte se v poslovanje redarjev. Predsinočnjim o polnoči je neki redar zasačil nekega izvoščeka, ko je bil pustil kočijo in konja brez paznje na trgu sv. Lucije in šel v neko tamošnjo krčmo. Redar je izvoščeku povedal, da ga uradno prijavi radi prestopka. Na to se je pa vmešal 29-letni dninar Albert M., stanujoči v ulici di Cavana, ki je rekel redarju: „Vas prav nič ne briga, če je prišel na kozarec vina!“ Radi tega ga je pa redar aretoval in ga tiral na policijo, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Pobegli jetnik, ki se je po treh letih sam prijavil policiji. Predsinočnjim se je predstavil na policiji neki Jakob Zotter, rekši, da je on isti Zotter, ki je leta 1904 pobegnil iz ječe pri jezuitih, kjer je imel presedeti neko kazen, ki mu jo je bilo prisodilo deželno sodišče. Seveda so ga takoj pridržali v zaporu in ga poslali v spremstvu redarjev nazaj v ječo pri jezuitih.

Smešnica. Splačal ga je. Nekega rokodelskega mojstra je ogovoril nekoč z besedo „gospod“. To pa ni bilo rokodelcu všeč ter ga je zavrnil rekoč: „Le mojster mi recite, kajti mojster mora kaj znati in zastopiti: gospod je pa lahko vsak ose!“

Zlogovnica. Prva moja polovica je velika vodna ptica. Zadovoljen je mlatič, ne boji se truda nič, ko na drugi polovici ima dela pri pšenici. Čeli moj bi težko delo to: Delu nima vajeno roklo. (Rešitev prejšnje: KORAN—KRONA.) **Koledar in vreme.** Danes: Albin, škof; Gostimira. — Jutri: Simplicij, papež; Tešimir; Milena. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8.5° Celzusa. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Zabavno podporno in izobraževalno društvo „Zvezda“ na Dunaju (XVIII., Herbeckstrasse št. 96) priredi dne 3. marca zabaven večer v dvorani E. Schwarz (prej Matalloni) 1. Auerspergstrasse 6 (oziroma Doblhofgasse št. 9). Med drugimi točkami bo tudi predavanje o Simonu Gregorčiču. Začetek ob 7. uri zvečer. Prijatelji društva dobro došli!

Tamburaški odsek pevskega društva „Zarja“ v Rojanu priredi, kakor je bilo javljeno, prihodnjo nedeljo dne 3. marca svoj prvi nastop. Blagohotno bodo sodelovali pevski zbor „Zarje“ in društveni diletantje, ki v pripori veseloigro „Rusofili“. Veselica se bo vršila v novi dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Začetek ob 4. in pol uri popoldne. Vstopnina 50 stotink.

Pozor! Celotni odbor tržaške mladine ima jutri v soboto ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih svojo zaključno sejo, na katero so nujno povabljeni vsi, ki imajo še poravnati kake račune ali poročati o velikem narodnem plesu v korist družbe sv. Cirila in Metodija.

Vesti iz Istre.

Shod zaupnikov v Kozini. Včeraj predpoldne se je vršil v Kozini napovedani shod zaupnikov, da se posvetuje o organizaciji in kandidaturi za slovenski istrski okraj za prihodnje državnozbornske volitve. Udeležba je bila veliksanska, zbralo se je do 200 zaupnikov. Zastopani so bili vsi sloji: duhovniki, učitelji, županje posestniki, kmetje i t. d.

Zborovanje je otvoril predsednik centralnega volilnega odbora za Trst in Istro, g. prof. Mandić, ki je pozdravil navzoče s primernim nagovorom ter predložil za predsednika mons. A. Rogača, za podpredsednika pa dra. Ferd. Černeta. Vsprejeto soglasno.

Prvi se je oglasil za besedo g. dr. O. Rybář o organizaciji podgrajsko-koperskega okraja za prihodnje državnozbornske volitve. Vodilne misli govornikovih izjavljanj so bile: Udeležba na volitvi mora biti velika; organizacija se ima ozirati na politične meje; ustanoviti naj se dva okrajna volilna odbora; vsaka občina naj ima v odboru, pod katerega spada, po 2 zastopnika; razun tega naj se ustanove lokalni volilni pododbori.

V razpravo o organizaciji so posegli in stavili razne nasvete gg.: dekan Kompare, F. Klemenčič in Mandić, kateri poslednji je predlagal, naj že se danes izvolita predsednika za oba predlagana okrajna volilna odbora. Izvoljena sta bila: za spodnji del okraja gosp. dr. F. Černe odvnetnik v Kopru, za gornji del pa g. Slavoj Jenko, posestnik in trgovec iz Podgrada.

Druga točka dnevnega reda je bilo vprašanje kandidata.

G. dr. Josip Mandić je naglašal resnost momenta, ki zahteva, da se puščajo na strani partikularistični interesi. Govornik je izrazil željo, da se to vprašanje pretresa svobodno in brez vsacega obzira.

G. Slavoj Jenko je spominjal tradicionalne sloge in vzajemnosti med Slovenci in Hrvati in je omenjal velike zasluge, ki si jih stekel g. prof. Mandić za Hrvate in Slovence v Istri. **Zato je predlagal g. prof. Mandića** kakor kandidata in prečital doli objavljeno resolucijo.

G. Šiškovski je priznaval velike zasluge Mandičeve ter je naglašal, da spoštuje njegovo osebo. Vendar bi želel, da bi kak Slovenec zastopal ta slovenski okraj, eventualno gosp. dr. Rybář!

Ta poslednji je takoj na to odločno izjavil, da ne bi nikakor vsprejel kandidature.

G. Klemenčič je menil, da je v Istri mnogo zaslužnih mož, ali trolist je vendar Leginja, Spinčić in Mandić. Izkažimo torej g. prof. Mandiču svojo hvaležnost s tem, da ga priporočimo kakor našega poslanca.

G. dekan Kompare je za slogo med Slovenci in Hrvati. Tudi on je za g. prof. Mandića.

G. župan Pangerc je čul, da se tudi njegovo ime spravlja v kombinacijo. Izjavlja, da on ne kandidira ter priporoča kandidature g. prof. Mandića.

G. župan Gašpar Kastelic je povdarjal, da je gosp. Mandić izšel iz kmečkega stanu in da je vse žrtvoval za narod svoj. Priporoča torej kandidature Mandičevo.

Na to so govorili še drugi — posebno gosp. Sancin, ki se je oziral na agrarni problem.

Na to je g. Šiškovski umaknil svoj predlog in se je tudi izrekel za kandidature g. prof. Mandića.

Predsednik je dal na glasovanje predlog g. Slavoj Jenka. **Predlog je bil vsprejet soglasno in je bil g. prof. Mandić proglašen kandidatom.** Isto tako je bila soglasno vsprejeta doli sledeča resolucija ob glasnih živoklicih.

G. dr. Dinko Trinajstić se je zahvalil zborovalcem na izkazani simpatiji do enega Hrvatov, ki deluje že toliko let za Slovence. Tudi Hrvatje bi v sličnem slučaju odstopili mesto Slovincem. Govornik je slavil solidarnost Hrvatov in Slovencev.

Tudi g. dr. Rybář je naglašal, da ne sme biti razlik med Hrvati in Slovenci. To naj bi bil stebel naše politike. Nemci in Italijani ne delajo razlike med posamičnimi provincijami; tudi mi jih ne smemo delati in potem homo močni. (Burni živoklici).

Zborovanje je bilo zaključeno ob 1. uri popoldne. Po zborovanju sta društvi „Venec“ iz Kozine in „Zvezda“ iz Hrpelja zapeli pomembni zbor „Slovenec i Hrvat“.

Potem je bil skupen obed, na katerem je vladalo veliko oduševljenje.

Vsprejeta resolucija se glasi:

Na zaupnem shodu dne 28. febr. 1907. v Kozini zbrani državnozbornski volilci naglašajo: da je dosedanja lepa uzajemnost med Hrvati in Slovenci življenska potreba slovenskega in hrvatskega naroda, da treba to slogo tudi nadalje skrbno negovati;

Da je vsakega pravega rodoljuba dolžnost upreti se z vso odločnostjo kakoršnjemu si bodi prizadevanju v protivnem smislu in da se naj to načelo izrazi po-

sebnost sedaj, ko je voliti državnozborskega poslanca po novem zakonu.

Iz Lošinja nam pišejo dne 26. t. m.: Neki knjigovez iz Budimpešte izvalil je svojega prijatelja (kakor pravi on) profesorja strokovne šole Grünwalda od istotam v Opatiji, kjer se je prvi na Grünwaldove stroške prav pošteno mastil in zabaval. Ko se je pa tam naveličal, privlekel ga je v soboto 23. t. m. v Mali Lošinj s parnikom „Tatra“, kjer sta se nastanila pri Jurečiču. Že na parniku „Tatra“ se je uslužbenec malo čudno zdelo, da se knjigovez nekako čudno vede in sili profesorja neprestano, naj pije. Profesor Grünwald je trpel na srčni bolezni, in vsled tega ni hotel preveč ustrezati želji svojega prijatelja. Pač pa ga je malo bolj slusal naslednji dan v nedeljo. Ob 8. uri zvečer sta se precej natrkana ustavila v gostilni „All cervo d'oro“, kjer je prvi pridno ukazoval donášati ciprovino vino. Napojil je tudi po par bližnjih Hrvatov, ter hotel slediti enega izmed njih (brez kakakega povoda) zabosti s kakim 45 cm dolgim bodalom, ki je bilo znotraj palice. Ko se mu je pa slednji umaknil, skočil je rogovič kvišku ter počel kričati: „Ich bin ein Deutscher, ich behaue alles“ itd. A ne prej, ne slej mu ni nihče dal besedice, ker ga sploh nihče ni umel. — Videči to pustil sem po gospodarju krčme vzeti orožje, na kar sem pohitel po redarje. Po mojem posredovanju so razgrajata zaslišali; na to pa je počel razgrajati ter kmalu potem tudi ušel in prihitel v gostilno, kamor sta šla jaz in en redar po profesorja, ki je že dlje časa ležal na tleh. Ko sta ga dvignila, spoznala sta, da je mrtev. Knjigovez naju je podil proč, se delal žalostnega ter skušal tudi jokati, kar pa ni šlo prav. Lepše pa mu je šlo od rok, ko je segel v — pokojnikov žep ter mu izpihal listnico polno bankovcev, kar je pa bistro oko redarjevo opazilo, in je moral ta nemški kulturtrager dragoceno stvar izročiti redarju. To je bilo res grdo od redarja, da ni pustil nemškemu lopovu denarja, ki ga je toli silno potreboval za beg čez morje! To je res sila neprijetno, če koga zavede pot mesto v zaželjeno Ameriko — v roke sodišča.

Pokojni je zapustil svojim šesterim otrokom tri dvorce in še precej drugega premoženja. Truplo so prepeljali danes v Budimpešto.

Vesti iz Goriške.

„Samouprava“. Deželni odbor goriški naznanja naročnikom „Samouprave“, da se je 4. izdaja tega lista vsled nujnih del za sedanje zasedanje deželnega zbora zakasnela. List izide v kratkem.

d. Umrl je včeraj na Gorjanskem g. Alojzij Štekelj, brat potovalnega učitelja g. Antona Šteklja.

d. Pasivna rezistenca železničarjev. Včeraj poklicalo je ministerstvo brzojavno na Dunaj goriške zaupnike železničarske organizacije. Vsled tega odpotovala sta nemudoma v svrhu pogajanj železniški čuvaj A. Tomažek in strojevodja Lebeda.

Čudna najdba krasne podzemelske jame. Nedolgo temu se je podal trgovec g. A. Paškulin v Nabrežino v bližnjo okolico na lov. Prišel na grič, ki leži nad Nabrežino, je opazil naenkrat močen dim, ki se je vsako tolikokrat pokadil v njegovi bližini izpod snega.

Prišel je kopati sneg — a posebne sledi ni mogel najti.

Podal se je na to v vas in povedal o čudnem slučaju. Na lice mesta se je podala večja družba, in ker dim ni nehal, so pričeli kopati. A niso kopali dolgo, ko se je odprla pod skalo velika odprtina in iz nje voh v tako podzemeljsko jamo. A prišel na vrvi v jamo, odprl se je obiskovalcem čaroben pogled na krasno kapniško jamo. Hodili so na uro v jami a vendar jim ni bilo mogoče vsega pregledati, ker niso imeli v to potrebnih priprav.

Ker leži jama na občinskem svetu, je dalo županstvo v Nabrežini jamo takoj zapreti in je obvestilo o tem ter se obrnilo do tržaške poštružnice Slov. plan. društva, da jama preišče.

Kakor čujemo, poda se odbor tržaške poštružnice Slov. plan. društva v nedeljo dne

10. marca z vsemi pripravami v Nabrežino, da jama preišče. V jami je baje tudi voda, kar bi bilo velikega pomena za Nabrežino. Nadaljno obvestimo.

d. Dober gost je Edvard Bravin, doma v Vidmu, ki je prišel predvčerajšnjem lačen in žejen iz Trsta. Sel je v gostilno, kjer si je dal dobro postreči. A ko je bilo treba plačati, izjavil je, da ne more, vsled česar ga je dal gostilničar aretovati. Na policiji pa se je le našlo pri njem nekaj italijanskega drobiža. Za odhod napisal je policajem „šek za 100.000 šterlingov“, glaseč se na njegovo, v finančnih krogih — kot je poudarjal — dobro znano ime!

d. Aleksandrinke. Pod tem naslovom smo že enkrat poročali o akciji, ki se je začela v prid našim izseljenkam v Egiptu. Da proučita razmere na licu mesta, podala sta se v Aleksandrijo g. Andrej Gabršček in g. Rudolf Konjedic. Od nekdanjega trpi goriška dežela vsled pomanjkanja organizacije Slovencev v Egiptu in vsled pomanjkljive evidence nad našimi dekleti v tujini. Aleksandrija je do danes rak-rana naše dežele v moralnem, gospodarskem in narodnem oziru. Stvar je tedaj občenarodnega pomena in vsa hvala gre možem, ki so se zavzeli za rešitev te važne naloge. V takih stvareh ne bi smeli poznati strankarstva in zato treba odločno obsojati tozadevne napade na omenjena gospoda v nekaterih goriških časopisih.

Deželni zbor goriški.

Gorica, 27. februarja.

x IV. seja. Na dnevnem redu je bilo 18 točk: seja se je pričela ob 5^{1/2} uri; navzoči so bili vsi poslanci; v dvorani malo poslušalcev.

Posl. dr. Treo je stavil dva predloga, katera bo ntemeljeval v prihodnji seji. Prvi predlog se tiče zboljšanja kraških pašnikov, drugi naprave regularnega načrta za cestno omrežje v deželi.

Zakonska načrta o pobiranju deželne davščine na povžitek piva v deželi in o uvrščenju ceste v davčni občini Starancan, ki vodi od zadnjih hiš sela „Grillo“ do mosta „Mararat“, med skladovne, sta bila vsprejeta enoglasno v prvem in zadnjem čitanju.

Zakonski načrt o spremembi nekaterih točk cestnega zakona z dne 21. maja 1894 se je odstopil pravnemu odseku; načrt zakona o uvrščenju ceste Volčjedraga-Ozeljan-Vogrsko-Sempas je bil vsprejet enoglasno, glede svote za njeno zidanje se je pa izročil nalog tehničnemu odseku.

Prošnja tržaškega odseka za ceste ob obrežju od Trsta do Tržiča se je odstopila tehnično-ekonomičnemu odseku.

Predlog glede vsprejetja polovice norišničnih stroškov za umobolnega Andreja Gabrijelčiča iz Solkana na deželne stroške je bil vsprejet izredno.

Prošnjo učiteljev in učiteljskih udov za povišanje pokojnin in za podelitev podpor so odstopili šolaskemu odseku.

Prošnja za prispevek za ureditev hudo-urnika Renč se je odstopila finančnemu, ona za osušitev močvirja v Ogleju, Tercu in Červinjanu pa tehnično-ekonomičnemu odseku, kakor tudi zadruge „Circondara Malconet“ za osuševalna dela.

(Dalje na 4. strani).

Konsum. in posojilno društvo
na Kontovelju

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo 17. marca ob 4. uri popol
v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje bilance in računov.
2. Razni nasveti in predlogi.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Po dolgi in zelo mučni bolezni, previdenega večkrat se sv. zakramenti za umirajoče, je Bog danes ob 8. zvečer poklical k sebi predragega, nepozabljenega soproga, ljubega brata, strica in svaka gosp.

Aleksandra Mahorčič

posestnika v Motovunu.

Pogreb predragega pokojnika vršil se bo dne 1. marca ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na škocijansko pokopališče.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

MOTOVUN, 27. februarja 1907.

Žalujejo ostali.

Brez družega obvestila.

Tovarna pohištva

v TRSTU

ulica della Tesa

št. 46

Aleksand. Levi Minzi
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Z vsemi udobnostmi opremljena

stanovanja ter
pisarniške prostore
daje v najem s 24. avgustom

»Tržaška posojilnica in hranilnica«. Pojasnila pri upravitelju hiše, Piazza Caserma št. 2 od 9.—12. ter od 3.—5. izvzemši nedelj in praznikov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Patentirane lestvice Just

solidne, lahke, neobhodne potrebne za vsako obitelj, prodajalnice, pisarno itd. itd.

Peči Sinidor

uporabne za ognjišča na plin.

Kuhanje perfektno nenadkrljivo.

Izključno v zalogi biciklov

Riccardo Sanzin, Trst

via Cassa di Risparmio št. 6.

Agencija MERKUR

TRST, ul. Nicolò Macchiavelli 19, Telef. 1874

Komisije in zastopstva

Informacijska pisarna.

Preskrbuje nakup in prodajo raznovrstnega blaga po najugodnejših pogojih. Zaloga raznovrstnega blaga: patentirana ognjišča, Ciril-Metodijevo licilo, pražke gnjati, surovo maslo, med itd. itd.

Le v prodajalnici

Giorgio Jess

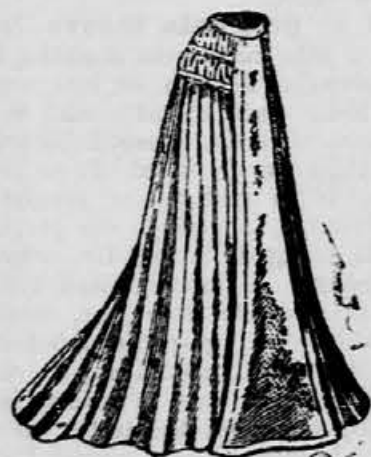
TRST

ulica Barriera vecchia št. 15

se nahaja

velika izbera
ženskih oblek.

Krila, jopiči, paletot, mantilje, bluze
vse po nizkih cenah.

WAKTOR & Co.

via Torre Bianca 28 - TRST - via Torre bianca 28

Prvi tržaški zavod za uničevanje
podgan, miši in mrčesov.

Gotovo pokončanje stenice z lastnimi disinfekcijskimi aparati

Pohvale parobrodskih društev, zavodov, hotelov, gostilnic, tovarn in privatnikov so na razpolago klientov.

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne.

HOTEL BALKAN

Resolucija glede dveste vojaške službe je bila vsprejeta enoglasno; predlog za zboljšanje krasovitih travnikov se je izročil v prejšnjem poročanju tehnično-gospodarskemu odseku.

Resolucija glede najvišje potrditve deželne zakona o pelagiji je bila vsprejeta enoglasno in se je naročilo deželni odboru, da stori v to primerne korake.

Stroški za prevažanje v inozemstvu kupljenih bikov za javne spuščevalne postaje gredo na deželni zalog.

Za razstavo prešičev in perutnine se je dovolilo 1500 K, za ustanovitev postaje čistokrvnih mrjascev-plemenjakov pa 2500 K.

Zupanstvu v Komnu se je izplačala polovica od deželne zbirke dovoljenih 5000 K za zgradbo dveh vodnjakov, druga polovica se izplača po dovršenem delu.

Prošnji za prispevek za ureditev Ledre in za preuravnavo obrambenih del na levem bregu Tera pri Viškoni sta se odstopili tehnično-gospodarskemu odseku.

S tem je bil dnevni red dovršen; poslanec dr. Verzegnassi je poročal o 11., dr. Mariani o 6. točkah in poslanec Berbuč o eni, namreč o cesti iz Volčjedrage v Sempas.

Na to je prečital posl. Štrekelj svojo interpelacijo na železniškega ministra glede neredov na goriškem državnem kolodvoru, zahtevaje energično, da se enkrat napravi red in da se nastavlja osebje, ki je zmožno deželnih jezikov.

Poslanec Grčar je stavil kar štiri vprašanja in sicer prvo na poljedelsko ministerstvo glede ceste iz državnih gozdov na Trnovem po Čavnu v Sempas. Drugo na deželne glavarje glede vpeljave občne in tajne volitve v deželni zbor, na katero je glavar takoj odgovoril, da vlada nasprotuje temu in bi se tak zakon ne potrdil.

Tretjo na vlado glede pravočasnega izplačanja že dovoljenih brezobrestnih posojil vinogradnikom.

Četrto na železniško ministerstvo glede slabe dovozne ceste na kolodvor v Ribenberku. Okrajni glavar grof Attems je opomnil, da vse interpelacije vroči na naslovljena mesta.

Deželni glavar je priporočal odsek, naj požurijo svoje delovanje.

Konec seje ob 7. in pol uri.

Vesti iz Kranjske.

Iz Ljubljane smo prejeli: Ponovno ste pisali v „Edinosti“ o nepristojnostih v narodnem oziroma jezikovnem pogledu na tržaškem zastopstvu Majdičevega mlina v Kranju. Mi pa konstatujemo, da ima neka znana narodna trdva v Celju zastopnika v Ljubljani — kjer se mora, kakor v oščju naroda slovenskega, stavljeni v tem pogledu veliko strožje zahteve, nego v Trstu — zagriženega nemškutarja, ki je sicer rodom Ljubljancin, ali Madjar po pokoljenju. Če je preziranje slovenskega jezika na zastopstvu slovenske trdke v Trstu hud narodni greh, je pa kaj takega v prestolnici Slovenije naravnost naroden zločin. Neodpustno je, da so na dotičnem zastopstvu v Ljubljani vse reklamne table samo nemške. Take table naj bi služile v orientacijo za občinstvo, ne pa da pačijo narodni značaj našega mesta. Dotična celjska trdva je opozorjena. Če bo potreba, bomo govorili jasneje.

Shod zaupnikov „Slovenske ljudske stranke“. V Ljubljani se je vršil včeraj zaupni shod „Slovenske ljudske stranke“. O shodu prejeli smo od našega dopisnika naslednje poročilo: Shod se je vršil v veliki dvorani hotela „Union“ ki pa je bila prepolna za ogromno število udeležnikov. Bilo jih je baje okoli 3000 iz vseh krajev dežele. Predsednikom izvoljen dr. Šušteršič, ki je nasvetoval, naj shod predvsem izreče cesarju brzojavni potni zahteva za potrditev volilne reforme. Predlog je bil z burnim odobravanjem sprejet. Potem je dr. Šušteršič kot načelnik stranke poročal o volilnem oklicu „Slovenske ljudske stranke“. Oklic naglašal med drugim, da enakopravnost slovenskega naroda še vedno ni uresničena. „Slovenska ljudska stranka“ je vseslovenska stranka in kot taka — pravi oklic — se bo borila najodločnejše za našo staro narodno pravdo. Naša država se mora razvijati demokratično. Velike naloge nalaga tudi gospodarski program. Na prvem mestu strankinega programa stoji kmetijski program. V razmerju do Ogrske zahteva stranka pošteno pogodbo ali pa ločitev. Z Jugoslavlani se hoče boriti za slovanski značaj Jadranskega morja. Tam in na Balkanu je bodočnost južnih Slovanov pod žezlom habsburške dinastije. To so glavne točke oklica. Dr. Krek je poročal o kandidaturah. Za Ljubljano se je sklenilo, da se prepusti imenovanje kandidata posebnemu volilnemu shodu, ki se vrši prihodnjo nedeljo. Vodstvo stranke se je pooblastilo, da v sporazumu z zaupniki proglasi kandidata za volilni okraj Kostanjevica-Krško-Mokronog. Za ostale volilne okraje pa je shod skoraj soglasno proglasil naslednje kandidature in sicer: Za ljubljansko okoličino dr. Ivan Šušteršič; za Črnomelj-Metliko-Novomesto dvorni svetnik Šuklje; za Kamnik-Brdo dr. Ivan Krek; za Litijo-Radeče Fran Povše; za Vipavo-Postojno-Senožeče-Illirsko Bistrico dr. Ignacij Žitnik; za Radovljico-Kranjsko goro Josip Pogačnik; za Kranj-Škofjeloško Fran Demšar; za Vrhniko-Logatec-Idrijo delavec Josip Go-

stinčar in končno za Ribnico-Lašče-Žužemberg učitelj Fran Jaklič. Ob dveh popoldne se je pričel v hotelu „Union“ banket.

Polkovnik Vučetič umrl. V Ljubljani je umrl v sredo zvečer polkovnik 27. pešpolka Stefan Vučetič po daljšem bolehanju vsled raka v goltancu. Polkovnik Vučetič, vrl narodnjak, bil je zaradi svojega koncilijantnega značaja v vseh krogih priljubljen in tudi moštvo 27. polka žaluje po ljudomilem poveljniku. Vučetič je bil rodom Hrvat.

Javno predavanje. Društvo „Akademija“ priredi v soboto ob osmih zvečer in v nedeljo ob petih popoldne četrti vseučiliško predavanje v Ljubljani. Predaval bo vseučiliški profesor dr. Anton Heinz iz Zagreba „o oblikah in življenju bakterij“ z demonstracijami. Predavanje bo, kakor običajno, v dvorani „Mestnega doma“.

Nova opereta Viktorja Parme. Vaš rojak okrajni glavar V. Parma je izročil svoje najnovejše operetno delo hrvatskemu gledališču v Zagrebu. Opereti je naslov „Plemenjak“.

Gospodarstvo.

Konverzija državnih dolgov v Bolgariji. Sofijski „Dnevnik“ poroča, da je že sklenjeno konverzijo posojilo. Ministerstvo predloži te dni gotovo rešitev sobranju v v odobrenje. Pogoji, pod katerimi je sklenjeno novo posojilo, drže se tajno in jih prečitajo se le v sobranju. To novo posojilo bo znašalo 270 milijonov levov. Bolgarska vlada je za to posojilo založila prihodke železnice.

Razne vesti.

Banket na čast maloruskim dijakom. Kakor poročajo iz Lvova, bo prihodnjo nedeljo banket na čast maloruskih dijakov, ki so bili izpuščeni iz zapora. Banketa se udeležijo najuglednejše maloruske ličnosti. Na banketu bo govara tudi o ustanovitvi maloruskega vseučilišča in o prihodnjih državnoborskih volitvah.

Zgoreli važni spisi. V debrecinski domobranski vojašnici je nastal požar, pri tem so zgoreli vsi vojni spisi. Vzrok požaru ni znan, a pričela je stroga preiskava.

Šola pogorela. V Montrealu v Kanadi je v sredo pogorela luteranska šola. Zgoreli so vsi otroci. Iz podrtin so izvele 35 ožganih trupel.

Kaj je letos stalo snežno vreme mesto Berolin. Iz Berolina poročajo, da je tamošnji magistrat objavil, da je čiščenje snega, ki ga je v tej zimi padla ogromna množina, stalo mestno blagajno berlinsko en milijon mark.

Plače berolinskih ljudskih učiteljev. Prvotna plača berolinskega učitelja je določena na 1200—1450 mark na leto ter raste do 4450 mark.

Papiga — pregnala tatove. Iz Pariza poročajo o jako zanimivem dogodku, kako je papiga odvrnila nesrečo od hiše svojega gospodarja. Neke noči so tatje udrl v hišo bivšega poslanca Girarda. Gospod Girard, ki je bil v postelji in je slišal, da so lopovi udrl v hišo, si ni upal tatove preplašiti s strelji iz revolverja, ampak je ves preplašen čakal, kaj da se zgodi. In zgodilo se je nastopno: Naenkrat so lopovi slišali hreščeti glas, ki jim je zaklical: Bon jour, messieurs, bon jour! (Dober dan, gospodje, dober dan!) Ko so lopovi to slišali, menili so, da so odkriti ter so pričakovali strel iz revolverja; da se pa izognejo, so pričeli bežati ter niso pustili le že nabranega plena, ampak tudi še svoje lastno orodje, ki so je prinesli seboj. Gospod Girard se je tedaj hrabro izvelel iz postelje, prižgal svečo ter prinesel papigo, ki je zapodila v beg tatove, velik kos sladkorja, kakoršnega ni še v svojem življenju dobila.

Štrajk bogoslovcev v Djakovu. Iz Djakova poročajo, da je iz tamošnjega semenišča izstopilo deset bogoslovcev prvega in drugega tečaja. Bogoslovci so prosili, da se odgodi izpit, ker da imajo preveč gradiva. Ker ravnateljstvo ni ugodilo tej prošnji, so bogoslovci izstopili iz semenišča, a ostali so v Djakovu. Naše je, da se spor poravnava.

Eksplozija glavnika na glavi. „Samoborski list“ poroča: Šestletna deklica Katica Ljubić v Štupniku se je grela pri topi peči, v laseh je pa imela rudeč glavnik od celuloida. Vsled toplote je glavnik eksplozirala, opeknelo deklico ter jej pretresel možgane tako, da je bila 36 ur v nezavesti.

Poraba konjskega mesa je v Parizu vsled visokih cen govejega mesa znatno porasla. Leta 1899. so v Parizu povzili 5 milijonov kilogramov konjskega mesa, leta 1906. pa 11 milijonov. To je 44.000 zaklanih konj. List „Illustration“ piše, da priporočuje mnogo zdravnikov uživanje konjskega mesa, češ, da je zelo varno proti trakulji.

V Rojanu išče poštena slovenska družina malo stanovanje z vrtom. Ponudbe pod „Tri osebe“ na „Inseratni oddelk Edinosti“.

Malo stanovanje se odda takoj v Rojanu, ulica dei moreri št. 257.

Gostilna „Ai due Gemelli“ na Veleiku trgu v Trstu se je otvorila na novo in ima izvrstna vina vipa-aka, istraka, furlanska in teran. Kuhinja domača, jedila gorka in mizla. Postrežba točna. Ima na razpolago tudi sobe za prenočišče v prvem, drugem in tretjem nadstropju. Cene zmerne.

Orkestron popolnoma nepokvarjen, avtomat z 3 valarji po 8 muzikalnih komadov. Vložek 10 vin. Ima na prodaj Hotel Ličen v Ribenberku.

Malo stanovanje primerno za tri osebe, z vrtom, v bližini mesta, iščem. Pogodba tudi za več let. — Ponudbe pod „Spartak“ na „Inseratni oddelk Edinosti“.

POZOR!

Lepi sveži kranjski špeh brez kože od pitanih prasičev kg 70 nvč., kakor tudi fine kranjske klobase, komad po 10 nvč. razpošilja od 10 kg naprej

ANTON ANŽIČ, mesar
Ljubljana.

Posedstvo, valjični mlin in še ena vodna moč v ljubljanski okolici pol ure od železniške postaje

se prodaja iz proste roke.

Posedstvo je posebno pripravno za živinorejstvo radi velikih gospodarskih poslopj in dobrih pašnikov. Bližina mesta jamči za prodajo vseh gospodarskih pridelkov. Več pove TOMAŽ JEŽEK, posestnik v Spodnjih Gamelnah nad Ljubljano.

Barvanica, pralnica in čistilnica na suho (s parnim obratom)

za obleke brez razdiranja, blaga, pohištvo, pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST - ulica Farneto štev. 11 - TRST

ALBIN BOEGAN

O priliki plesov se izvrši najhitreje. — Pregrinjala se lika po 20 nc. komad

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Podlivanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse kraje.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.

Točna postrežba in nizke cene.

Pohištvo in tapetarije v bogati izbiri, neprekosljive glede solidnosti in elegancije — se vdobi pri —

(naslednik G. Dalla Torre Giacomo Macerata ulica dell' Acquadotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami

prejema vplačila na tekoči račun, plačuje 2 1/2% obresti na leto ali pa proti blagajniškimi potrdilom na ime

v kronah:

po 3 1/2% proti 4 dnevni odpovedi
" 3% " 30 " "
" 3% " na šest mesecev stalno

v Napoleonih:

po 3% proti 30 dnevni odpovedi
" 3% " na šest mesecev stalno
" 3% " na eno leto stalno

na bančni ziro

plačuje brez nikake omejitve zneska 2 1/2% letnih obrestij, izvzemši slučaje posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila z dnem izvršitvega se vplačila.

Izvršuje za svoje korentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menije za Trst, Dunaj, Budapest in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto katerihkoli stroškov.

Izdaja in kupuje po dnevnem kursu, prosto vsakoršnih stroškov, menjične vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banke (Banca di Sicilia).

Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaški borzi ali na kak drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.

Odpira tekoče račune z domačimi in zunanjimi efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov ladij ali proti drugemu jamstvu po dogovoru.

Odpira kredite proti listinam o nakrcanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.

Izdaja in prejema menice in nakaznice na katerokoli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzojava.

Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.

Depozitni oddelk.

Prejema in hrani depozite, sestojče iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostnih kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih jej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odredkov verificiranja dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.

Filijalka Banke Union — oddelk za blago — preskrbljuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predajne na blago, ipolice o nakrcanju, warrante itd. in jamči za plačilo carine.